

Stakeholdersforum – vergadering 30 augustus 2021

Tijdens deze bijeenkomst werden de consultaties Wet toekomst accountantsberoep en de Audit Quality Indicators besproken. Het stakeholdersforum reflecteerde op de hoofdlijnen van de concept NBA-reacties op beide consultaties.

Consultatie Wet toekomst accountantsberoep

De reflectie van het stakeholdersforum richt zich op de volgende thema's:

Aanwijsbevoegdheid

Een vorm van aanwijsbevoegdheid voldoet aan de maatschappelijke verwachting hieromtrent. De NBA is ook de meest logische organisatie.

Het moet voor stakeholders wel transparant zijn dat een accountant is/wordt aangewezen bij een controleplichtige entiteit. Een aangewezen cliënt is voor desbetreffende accountantsorganisatie een opdracht met een hoger dan gebruikelijk risicoprofiel. Deze duidelijkheid ontbreekt momenteel in het wetsvoorstel.

Het stakeholdersforum adviseert om de reikwijdte in te perken: beperk de aanwijsbevoegdheid voornamelijk tot OOB-organisaties. Evalueer de werking van het instrument na een eerste periode van 2-3 jaar.

De aansprakelijkheid van de accountantsorganisatie die aangewezen wordt dient ook nader bekeken te worden. Het is bijvoorbeeld ook onduidelijk in het voorstel in hoeverre de aanwijsbevoegdheid conflicteert met de gebruikelijke formele benoeming van de accountant in de AvA.

Versterking toezicht AFM

De voorgestelde versterking van het toezicht op accountantsorganisaties is op zich goed, maar het stakeholdersforum wijst ook op de noodzaak om de werking van de gehele verantwoordingsketen te verbeteren; in control statement van het bestuur, toezicht door de auditcommissie en de RvC met betrokkenheid van de AFM).

Tevens is het van belang om in deze Nederlandse wetgeving niet te conflicteren met Europese wet- en regelgeving.

Overheveling toezicht op niet-OOB kantoren naar AFM

Aangezien de implementatie van deze overheveling reeds in gang is gezet adviseert het stakeholdersforum om goede werkafspraken te maken.

Diverse leden van het stakeholdersforum hebben wel principiële bezwaren; zij zijn bezorgd dat deze extra toezichtstaken voor AFM ten koste gaan van de kwaliteit van het toezicht op de OOB-accountantsorganisaties.

Consultatie Audit Quality Indicators

De 10 indicatoren uit het voorstel zijn maatschappelijk nuttig, maar het stakeholdersforum mist onderwerpen als 'gebruik IT', 'innovatie' e.d. Ook ontbreekt een overkoepelend thematiek die het doel duidelijk en helder maakt.

Een gedeelte van de leden van het stakeholdersforum ziet de AQI's bij voorkeur alleen op het niveau van de accountantsorganisaties, niet op niveau van opdracht en klant. Enkele leden wensen dit laatste echter juist wel; o.a. om behulpzaam te zijn bij de beoordeling van de externe accountant door aandeelhouders bij (her)benoeming.

Een meerderheid van het stakeholdersforum heeft sterk de voorkeur om eerst een bepaalde periode proef te draaien; reflecteren, evalueren en pas daarna evt. formaliseren in wetgeving.